

نام کتاب: هفده انگلیس مسوم

نام نویزندۀ: گابریل کارسیا مارکز

نام مترجم:

تعداد صفحات: ۱۰ صفحه

تاریخ انتشار:

کافیہن پوکل

CaffeineBookly.com

@caffeinebookly

caffeinebookly

@caffeinebookly

caffeinebookly

t.me/caffeinebookly

هفده انگلیسی مسموم

اولین نکته‌ای که توجه خانم پرودنسیالینرو Señora Prudencia Linero را، هنگامی که به بندر ناپل^{*} رسید، به خود معطوف کرد، این بود که آن‌جا نیز همان بویی را می‌داد که در بندر ریواچا[†] به مشام می‌رسید. بدیهی است که آن را برای هیچ‌کس تعریف نکرد. چون در آن کشتنی بخاری اقیانوس‌بیمای فرتوت، که از ایتالیایی‌های مقیم بوئنوس‌آیرس موج می‌زد که برای اولین بار پس از جنگ به وطن بازمی‌گشتند، هیچ‌کس حرف او را درک نمی‌کرد. اماً به هر تقدیر، به رغم هفتاد و دو سالگی و پس از پشت سر گذاشتن هیچ‌ده روز هواز نامطلوب دریایی، خود را کمتر تنها، کمتر وحشت‌زده و دور از خویشان و خانه‌اش احساس می‌کرد. از سپیده‌ی صبح، چراغ‌های روی خشکی دیده می‌شدند. مسافرین، زودتر از همیشه از خواب برخاسته بودند و با قلبی که از التهاب و تردید گام نهادن بر خشکی به تپش افتاده بود، جامه‌هایی نو به تن کردند. انگار آن آخرین یکشنبه‌ی ری کشتنی، تنها روز واقعی همه‌ی سفر بود. خانم پرودنسیالینرو، یکی از محدود کسانی بود که در نماز صبح‌گاهی شرکت کرد. برخلاف روزهای پیش که با جامه‌ی نیمه‌سوگوارانه روی عرشه قدم می‌زد، برای ترک کشتنی لباس قهوه‌ای بلند و گشادی از چلوار کلفت به تن کرده و کمریند بافت‌شده‌ی فرانسیسکوی مقدس به کمر بسته و سندل‌هایی از چرم خام به پا کرده بود که چون زیادی نو بودند، مثل کفش‌های زوار به نظر نمی‌رسیدند. آن پیش‌پرداختنی پیش نبود. به خدا سوگند یاد کرده بود این ردای بلند را تا دم مرگ به تن کند، اگر این موهبت را ارزانی دارد که برای دیدن پدر مقدس به رم سفر کند. و او این دعای خود را مستجاب شده می‌انگاشت. در پایان نماز صبح‌گاهی، شمعی برای روح القدس، در سیاس از جرأتی که برای تحمل توفان‌های کارائیب به وی عطا کرده بود، روشن کرد و برای هر یک از نه فرزند و چهارده نوه‌اش، که در آن لحظه در شب‌بادهای ریواچا خواب او را می‌دیدند، دعایی خواند.

هنگامی که پس از صرف صحانه به روی عرشه رفت، زندگی بر روی کشتنی تغییر کرده بود. چمدان‌ها و وسایل سفر در سالن رقص، به روی هم انبیا شده بودند. در آن میان، همه نوع خرت‌وبرت مورد علاقه‌ی توریست‌ها یافت می‌شد که ایتالیایی‌ها در بازارهای جادوی جزایر آنتیل Las Antillas خریده بودند. روی پیش‌خوان سالان عذاخوری طوطی‌ای از پرنامبوکو، درون قفس طریف آهنه‌نی قرار داشت. صحبی درخشان و پرتلاؤ، در اوایل ماه اوت بود. یک‌شنبه‌ای تمونه برای آن نابستان‌های پس از جنگ بود که در آنها، نور چون وحی روزانه ظهور می‌کرد و کشتنی غولی‌بکر با نفس‌های بیمارگونه، به آرامی بر آبهای بی‌تلاظم شفاف به پیش میرفت. قلعه‌ی مه‌آلود و اسرارآمیز دوکهای آنجو los duques de Anjou، در افق قابل تشخیص بود. اماً مسافرینی که روی عرشه بودند، می‌بینداشتند اماکن آشنا را بازشناستند و در حالی که با لهجه‌های مدیترانه‌ای شاد و پای‌کوبان فریاد می‌زدند، بی این که آن اماکن را ببینند، با اطمینان خاطر به سوی آنها اشاره می‌کردند. خانم پرودنسیالینرو، که دوستان قدیمی بسیاری روی کشتنی پافه بود، از بچه‌ها، هنگامی که والدینشان می‌رقصدند، مراقبت کرده بود و حتی دکمه‌ای هم برای یونیفورم نظامی

*: بندری در جنوب ایتالیا و در شمال خلیجی به همین نام.

†: بندری در شمال‌شرقی کشور کلمبیا، و یکی از قدیمی‌ترین شهرهای کشور کلمبیا.

افسر اول کشتی دوخته بود، آنها را به نگاه، غریب و متفاوت یافت. روح جمعی، گرما و صمیمیت انسانی آنها، که در رخوت استواپی به او امکان ادامه‌ی حیات در برایر اولین حسرت و دلتنگی‌های وطن را بخشیده بود، ناپدید شده بود. عشق‌های جاودانی بر امواج افیانوس، با ظهور خشکی پایان می‌گیرند. خانم پرودنسیالینرو، که سرشت متغیر و ناستوار ایتالیایی‌ها را نمی‌شناخت، پنداشت که پلیدی نه در قلب دیگران، که در درون خودش لانه داشت. چون تنها کسی بود که در میان خیل آن‌هایی که بازمی‌گشتند، تازه به آنجا می‌رفت. اندیشید که همه‌ی سفرها باید این‌جنبین باشند و در حالی که از روی عرش‌های کشتی بقایای بسیاری دنیاهای افول‌کرده را در اعماق آب نظاره می‌کرد، برای اولین بار در زندگی خود، از درد غریبه بودن رنجید.

«او، خدای من.» این را گفت و به پایین اشاره کرد. «این‌جا رو نگاه کنین!»

لاشه‌ی مغروقی بود. خانم پرودنسیالینرو او را دید که به پشت، میان دو موج آب شناور بود. مردی طاس و جافناده، با هیبتی طبیعی و نادر بود و جشمان باز و شادش، دقیقاً به رنگ آسمان سپیده‌دم بودند. کت و شلوار کارمندان عالی‌رتبه‌ی دولت و جلیقه‌ی زردوزی‌شده به تن، نیم‌چکمه‌های ورنی به پا، و گل سرخی تازه و شاداب در جدار بقهی کتش داشت. در دست راست جعبه‌ی کوچک مکعب‌شکلی داشت که در کاغذ کادو پیچیده شده بود و انگشتان آهین سری‌زنگش، در گرهی رویان، که تنها چیزی بود که در لحظه‌ی مرگ برای چنگ زدن یافته بود، قفل شده بودند.

یک افسر شکتی گفت: «باید از یه جشن عروسی افاده باشه. تو نایستون خیلی تو این آبها اتفاق می‌افته.»

تصویری زودگذر بود. زیرا سپس وارد خلیج شدند و موضوعات دیگری که کمتر عجیب و مالخولیایی بودند، توجه مسافرین را منحرف کردند. اما خانم پرودنسیالینرو، هنوز در حال اندیشیدن به مغروف، مغروف بی‌جاره‌ای که دامن کتش بر امواج سینه‌ی کشتی تاب می‌خورد بود.

به محض این که کشتی وارد خلیج شد، بدکش قراصه‌ای نزدیک شد و کشتی را از میان ویرانه‌ی کشتی‌های نظامی منعددي که در طول جنگ در هم شکسته و نابود شده بودند، بوکسل کرد. در حالی که کشتی راه خود را از میان تکه‌پاره‌ها و اسقاط زنگزده‌ی کشتی‌ها باز می‌کرد و گرما، حتی وحشیانه‌تر از ریوآجا در ساعت دو بعد از ظهر بود، آب به تدریج تبدیل به روغن می‌شد. به ناگهان، در طرف دیگر کانال، زیر درخشش آفتاب ساعت بازده، همه‌ی شهر از قصرهای خیالی افسانه‌ای تا کلبه‌های قدیمی به هم فشرده‌ی رنگارنگ، روی تیه‌ها ظاهر شد. از میان آبی که با عبور کشتی به تلاطم افتاده بود، بوی تعفن غیر قابل تحملی برخاست که خانم پرودنسیالینرو، آن را به عنوان نفس خرچنگ‌های حیاط خانه‌ی خود، بازشناخت.

در طی لنگر انداختن کشتی، مسافران با فریادهای هلله و شادی، خوبشان خود را در ازدحام روی اسکله بازمی‌شناختند. اغلب آنان زنان پاییزی محترمی با پستانهای باشکوه و لرزان، و با زیباترین و بیشترین فرزندان روی زمین بودند که از گرما در جامه‌های سوگواری خفه می‌شدند و شوهرانی کوتاه‌قامت و سخت‌کوش، از تار جاودان آنانی که پس از زنانشان روزنامه می‌خوانند و به رغم گرما، به سیک دفترداران جدی و سخت‌گیر لباس می‌بوشند.

در هرج و مرچ این آشفته بازار، مرد بسیار بیری با ظاهری غیر قابل تسلی، که پالتوبی فقیرانه به تن داشت، دائمًا با هر دو دست، جوجه‌مرغهای طریفی را از حیب‌هایش خارج می‌کرد. در چشم به هم زدنی، اشکله از آنها، که دیوانه‌وار در هر گوش و کناری جیک می‌گردند، پر شد و فقط چون حیواناتی جادویی بودند، بسیاری از آنها، پس از این که انبوه جمعیت ناآشنای به معجزه لگدمالشان کرده بود، هنوز زنده به اینجا و آنجا می‌گریختند. مرد جادوگر، کلاه خود را روی زمین گذاشته بود، اما هیچ‌کس حتی سکه‌ای صدقه‌ای هم از روی عرشه برایش پرتاب نکرد.

مجذوب و شیفته‌ی نمایش حیرت‌انگیز شده بود که گویی به افتخار او به اجرا درآمده بود. چون تنها او از مرد جادوگر سپاس‌گزاری کرد، خانم برونسیالینو متوجه نشد کی بلکان چوبی برای عسور به اسکله آویخته شد و موجی از انسانها، با نعره‌ها و خشونت دزدان دریابی، به کشتی هجوم برد. برآشته از فربادهای شور و شعف و عطر تند پیازهای بوگندوی آنهمه خانواده در گرمای تابستان و به این سو و آنسو پرتاب شده از گله‌ی باریان بندر که با مشت و لگد بر سر حمل چمدان‌ها و اسباب مسافران نزاع می‌گردند، خود را از همان مرگ گمنام جوجه‌مرغهای بارانداز، در تهدید احساس کرد. بنابراین، روی صندوق چوبی سفریش، که گوشه‌های آن با حلیه‌های رنگ شده محکم بودند، نشست و خونسردانه، به خواندن مجموعه‌ای در هم ریخته از دعاها یی علیه و سوسه‌ها و مخاطرات سرزمین اجنبی و کفار پرداخت. افسر اول کشتی او را آنجا، بدین وضع، پس از این که زمین‌لرزه فرو نشسته بود و یک‌گز هیچ‌کس جز او در سالن ویران شده باقی نبود، یافت.

«این موقع هیچ‌کس نباید اینجا باشه.» افسر کشتی، این را با لحنی نسبتاً دوستانه گفت. «می‌تونم بهتون کمک کنم؟»

پیرزن گفت: «باید منتظر کنسول بشم.»

موضوع از این قرار بود. دو روز پیش از لگر برگرفتن کشتی، پسر ارشد او به کنسول در نایل، که دوست وی بود، تلگرامی فرستاده و از او تقاضا کرده بود که به استقبال مادرش، به بندر برود و او را در انجام اقدامات ضروری برای ادامه‌ی سفریش به رم، پاری دهد. پسرش نام کشتی و ساعت ورود را ذکر کرده و همچنین، اشاره کرده بود که او می‌توانست مادرش را از روی ردای فرانسیسکوی مقدس، که قصد داشت برای ورود به خشکی به تن کند، بشناسد. خود را چنان پایین به اصولش نشان داد که افسر اول کشتی، به رغم این که به تدریج، ساعت ناهار کارکنان کشتی نزدیک می‌شد و صندلی‌ها را روی میزها چیده بودند و با سطلهای آب در حال شستن عرشه‌های کشتی بودند، به او اجازه داد تا قدری دیگر در آنجا صبر کند. بارها مجبور شدند برای جلوگیری از خیس شدن صندوقش، آن را را جای‌جا کنند. اماً او بدون قطع دعاهاش، و بی آن که آرامش خود را از دست بدهد، جای خود را تغییر می‌داد و در پایان، زیر تابش وحشیانه‌ی آفتاب، میان قایقهای نجات جای گرفت. کمی پس از ساعت دو بعد ازظهر، افسر اول کشتی آنجا به او برخورد که درون لباس غواصی توبه و اسغفاریش در عرق خویش غوطه می‌خورد و مایوسانه، دعای تاج رز^{*} می‌خواند. چون وحشت‌زده و افسرده بود و به زحمت فراوان میل گریستن را در خود فرو می‌نشاند.

Rosario: در آیین کلیسای کاتولیک، مجموعه‌ای از دعاهاست و نیز زنجیری برای دعا خواندن، شبیه تسبیح، که از روی مهره‌های آن، تعداد دعاها خوانده شده قابل شمارش و کنترل است.

«دعا خوندن نتیجه نداره.» این را افسر کشته، بدون لحن دوستانه‌ی بار اول گفت: «همه در ماه اوت به مرخصی میرن.»

برایش توضیح داد که در این ایام، نیمی از ایتالیا در کنار دریا به سر می‌برد؛ خصوصاً روزهای یکشنبه، احتمال داشت که کنسول، به دلیل وظایف اداری‌اش در مرخصی نبود. اماً مطمئناً دفتر کارش را تا روز دوشنبه باز نمی‌کرد. عاقلاً این بود که به یک هتل می‌رفت و شب را در آنجا، با آرامش تمام، استراحت می‌کرد و روز بعد، تلفنی با کنسول‌گری، که شماره‌ی تلفن آن بی‌شک در راهنمای تلفن موجود بود، تماس می‌گرفت، بدین‌ترتیب، خانم پرودنسیالینرو مجبور شد به این حکم رضایت دهد و افسر کشته، در انجام فرماليه‌های ورود به کشور، گمرک، و تبدیل ارز، به او کمک کرد و او را با این تأکید قابل تأمل، که به هتلی آبرومند برسانند، در یک تاکسی نشاند.

تاکسی قراصه، که ارابه‌ی نعش‌کشی را تداعی می‌کرد، با سروصدای زیاد از میان خیابان‌های خالی و متروک به پیش می‌رفت. خانم پرودنسیالینرو، برای آنی پنداشت که راننده‌ی تاکسی و او، تنها موجودات زنده در شهر اشباحی بودند که بر سیم‌هایی بر فراز خیابان‌ها تاب می‌خوردند. هم‌جنین، اندیشید مردی که جنین زیاد و با جنان شور و حرارتی حرف می‌زد، نمی‌توانست فرست وارد آوردن خدشه‌ای به زن تنها بی‌چاره‌ای را داشته باشد که برای زیارت پاپ، پنجه در پنجه مخاطرات اقیانوس افکنده بود.

در انتهای پریچ‌وخم خیابان‌ها، اقیانوس دوباره خود را به نمایش گذاشت. تاکسی در امتداد ساحلی سوزان و متروک، جایی که هتل‌های کوچک بی‌شماری به رنگ‌های تند و روشن صاف کشیده بودند، پرسروصدا، به راه خود ادامه داد. اماً در برابر هیچ‌یک توقف نکرد، بلکه مستقیماً به سوی هتلی که کمتر نوی چشم می‌خورد و در پارکی عمومی با نخل‌های بزرگ و نیمکت‌های سبزرنگ قرار داشت رفت. شوفر تاکسی، صندوق او را در سایه‌ی پیاده‌رو گذاشت و در برابر تردید عمیق خانم پرودنسیالینرو، به او اطمینان داد که این، آبرومندترین هتل نایل است.

باربر خوش‌قیافه و مهریانی صندوق را به روی شانه انداخت و وظیفه‌ی راهنمایی او را به عهده گرفت. او را به آسانسوری که با تورهای سیمی در سوراخ میانی راه‌پله‌ها، فی‌الیاده سرمهیندی شده بود، راهنمایی کرد و با تمام صدا و با یقینی شبه‌انگیز، به خواندن تک‌آوازی^{*} از پوچینی[†] پرداخت. عمارتی بود باستانی، که نه طبقه‌ی آن تعمیر و بازسازی شده بود و در هر طبقه، هتلی متفاوت قرار داشت. به نگاه، در دمی و هم‌الود و هدیانی، به خانم پرودنسیالینرو این احساس دست داد که گویی محبوس در قفسن مرغ‌ها، در کانون پلکانی از مرمر طنین‌انگیز، به آرامی صعود می‌کرد و مردم را درون خانه‌هایشان، در تردیدهای بسیار عمیق خصوصی‌شان، در تبانه‌های پاره و آروغه‌های اسیدی‌شان، غافل‌گیر می‌کرد. در طبقه‌ی سوم عمارت، آسانسور با تکانی متوقف شد و باربر از خواندن آواز دست برداشت. در آسانسور را که از مفتول‌های لوزی‌شکل تاشو بود، باز کرد و با تعطیمی محترمانه، به خانم پرودنسیالینرو اشاره کرد که این‌جا در خانه‌ی خود بود.

در سالن ورودی، جوان بلندقاومتی را پشت پیش‌خوانی چوبی با کنده‌کاری‌هایی از شیشه‌های رنگارنگ و در گلدان‌های مسی گیاهانی را که در سایه می‌روند دید. به سرعت از جوان خوشش آمد. زیرا او نیز

*: تک‌آواز هنرمندانه، به همراهی آلات موسیقی.

†: خانواده‌ی معروف آهنگ‌ساز ایتالیایی.

همان فرهای سرافین^{*} کوچکترین نوهاش را داشت. از نام هتل که حروف آن روی تابلویی برنزی حک شده بود خوشش آمد، از عطر اسید فنیل[†] که به مشامش می‌خورد خوشش آمد، از گیاهان آویزان، از سکوت، از زینق‌های طلایی روی کاغذدیواری‌ها خوشش آمد. سپس گامی از آسانسور بیرون نهاد، ولی به یکباره، قلبش از حرکت ایستاد. گروهی توریست انگلیسی، با شلوارهای کوتاه و سندلهای کتار دریا، در ردیف طولانی مبلهای سالن انتظار، چرت می‌زدند. هفده نفر بودند و به ترتیبی، چنان قرینه و هماهنگ نشسته بودند که انگار یک نفر بیش نبود که در گالری آینه‌ها نکار شده است. خانم پرودنسیالینرو، آنها را بی آن که از یکدیگر تمیز دهد، با تنها برق نگاهی دید و تنها چیزی که او را تحت تأثیر قرار داد، صفت راز باهای صورتی‌رنگی بود که به تکه‌های شکارشده خوک‌هایی که به قلاب‌های قصابی آویخته شده‌اند شاهدت داشتند. گام دیگری به سوی بیش‌خوان برداشت. بلکه هراس‌آسود، قدمی به عقب برداشت و دوباره وارد آسانسور شد.

گفت: «بریم به طبقه‌ی دیگه.»

باربر گفت: «سینیورا، این تنها هتلیه که غذاخوری داره.»

پیرزن گفت: « مهم نیست.»

باربر ژست موافقت‌آمیزی گرفت، در آسانسور را بست و تا هتل طبقه‌ی پنجم، قطعه‌ای را که از آوازش باقی مانده بود، خواند. آنچا همه‌چیز کمتر مرتب و منظم به چشم می‌خورد. صاحب آن، زن بهارانه‌ی باوقاری بود که اسپانیایی ساده‌ای صحبت می‌کرد و هیچ‌کس روى مبلهای سالن انتظار، استراحت بعدازظهر را انجام نمی‌داد.

عملًا غذاخوری‌ای وجود نداشت. اما هتل را رستورانی در نزدیکی قرارداد داشت تا به مشتریانش، به بهایی مخصوص غذا سرو کند. بدین‌ترتیب، خانم پرودنسیالینرو تصمیم گرفت که آری، شبی را در آنچا سر کند؛ البته نه فقط به دلیل سرزیانی و خوی مهرآمیز زنی که صاحب هتل بود، بلکه هم به دلیل آسودگی خیال از این که هیچ مرد انگلیسی‌ای با پاها سرخ شده، که در سالن هتل آرمیده باشد، وجود نداشت.

کرکره‌های اناق خواب را در ساعت دو بعدازظهر کشیده بودند و تاریکی، تازگی هوا، و سکوت جنگل کوچک بوشیده‌ای را حفظ می‌کرد که برای گریستن حان می‌داد. به محض این که تنها شد، خانم پرودنسیالینرو هر دو چفت در را انداخت و برای اوّلین بار از صبح آن روز، با جربان ادراری ضعیف و پرزمخت، که به او توان بازیابی هویت از دست رفته‌اش در طول سفر را بازگرداند، ادرار کرد. سپس سندلهایش را از پا بیرون آورد و کمرنند لیاسیش را باز کرد و از سمتی که قلیش قرار داشت، روی تختخواب دونفره‌ای که زیادی پهن و برای او به تنها‌ی زیادی تنها بود، دراز کشید و چشم‌هی دیگری از اشک‌های به تعویق افتاده و فروخوردہ‌اش را جاری ساخت.

فقط اوّلین بار نبود که ریواچا را ترک می‌کرد. بلکه یکی از آن محدود دفعاتی بود که خانه‌ی خود را، پس از این که فرزندانش ازدواج کرده و خانه را ترک گفته بودند و او با دو زن سرخ‌بوست پا به رهنه تنها مانده بود تا از بیکر بی‌روح شوهرش نگه‌داری کند، ترک کرده بود. نیمی از عمرش در اناق خواب، با نظره‌ی بقایای بیکر

*: فرشته‌ای شیش بال، که در حال پرواز به ستایش خدا اشتغال دارد.

[†] C₆H₅: Phnyl

تنها مردی که به او عشق می‌ورزید، سپری شده بود که تقریباً سی سال بی‌هوش در بستر عشق‌های دوران جوانی‌شان، روی تشکی از پوست بز، به تدریج تحلیل می‌رفت. اکبر گذشته، به ناگهان، بیمار از جرقه گذرای هوشیاری چشمانتش را باز کرد و خانواده‌ی خود را بازشناخت و درخواست کرد عکاسی را صدا برزند. پیرمرد عکاس پارک را با آپارات غولپیکر آکاردنونی و چادر تیره‌رنگ و تابلوی منیزیم مخصوص عکس‌های خانوادگی آوردند. بیمار خود عکس‌برداری‌ها را رهبری کرد. گفت: «یکی برای پرودنسیا، برای عشق و سعادتی که تو زندگی به من ارزونی کرد.» این عکس را با اویین جرقه‌ی منیزیم گرفتند. «حالا دو تای دیگه برای دخترای محبوبیم، پرودنسیتا Prudencita و ناتالیا Natalia.» آن عکس‌ها را نیز گرفتند. گفت: «دو تای دیگه برای شازده پسرام، نمونه‌های خونواده به خاطر محبت و شعورشون.» و این‌جنین ادامه یافت تا این که کاغذ تمام شد و عکاس مجبور شد برای تهیه‌ی آن به خانه برود. ساعت چهار بعدازظهر، وقتی در اناق خواب، به دلیل دود منیزیم و ازدحام خوبیشان، دوستان، و آشنايانی که برای دریافت نسخه‌های عکس اجتماع کرده بودند، تنفس غیر ممکن شده بود، بیمار علیل شروع به محو شدن در بستر کرد. در حالی که با تکان دادن‌های دست از همه خداحفظی می‌کرد، گویی که خود را از پشت نرده‌های عرشی یک کشتنی از هستی پاک کند، ناپدید شد.

مرگ او برای بیوهزن، آسودگی خیالی را که همه انتظار داشتند، به همراه نداشت. به‌عکس، جنان دجار افسرده‌ی شد که فرزندانش گرد آمدند تا از او سؤال کنند که چه‌گونه می‌توانستند او را تسلی دهنند و او پاسخ داده بود که هیچ‌چیز دیگری آزو نمی‌کرد، جز این که برای دیدار پاپ به رم برود.

«تنها میرم، اونم تو لباس فرانسیسکوی مقدس.» این را به آن‌ها اطلاع داد. «این یه نذره.»

تنها امر مطبوعی که از آن‌همه سالهای مراقبت از بیمار برایش به جا مانده بود، لذت و میل به گریستن بود. در کشتنی، موقعی که می‌باید از کابین مشترک‌آ با دو خواهر روحانی کلاریسَهُ، که در بندر مارسی پیاده شدند، استفاده می‌کرد، برای این که هنگام گریستن دیده نشود، در توالی توقف می‌کرد. بنابراین، از زمان ترک ریواجا، اناق هتل در نایل، تنها مکان مناسبی بود که برای گریستن به میل خود، به چنگ آورده بود. و حتی تا روز بعد، تا هنگام عزیمت قطار رم نیز اشک می‌ریخت. اگر زن صاحب هتل ساعت هفت ضرباتی به در اناق نمی‌زد تا به او اطلاع دهد که اگر به موقع به رستوران نزود، چیزی برای خوردن به دست نخواهد آورد.

کارمند هتل او را مشایعت کرد. از سوی اقیانوس، نسیم خنکی آغاز به وزیدن کرده بود و هنوز تعدادی شناگر، زیر آفتاب رنگ‌پریده و بی‌رمق ساعت هفت، در ساحل دریا دراز کشیده بودند. خانم پرودنسیالینزو، کارمند هتل را از میان کوچه‌های سنگلاخ صعب‌العبور، تنگ و پرفوار و نشیب، دنبال می‌کرد که تازه از خواب بعدازظهر یک‌شنبه سر بر می‌داشتند. و به یکباره، خود را زیر طاق بستان سایه‌داری یافت که میزهای غذاخوری زیر آن، رومیزی‌های چهارخانه‌ی قرمزینگی داشتند و روی آنها، به جای گلدان شیشه‌های ترشی، مملو از گل‌های کاغذی چیده بودند. تنها میهمانان در این ساعت روز، خود پیش‌خدمتان بودند و نیز کشیش تهی‌دستی که در گوشه‌ای دورافتاده، نان و پیاز می‌خورد. هنگام ورود، نگاه همه را به روی ردای قهوه‌ای رنگ خود حس کرد. اما آرامش خود را از دست نداد. زیرا آگاه بود که مورد لودگی و استهzae قرار

*: مجمع مذهبی (از کلیسا‌ای کاتولیک)، که توسط فرانسیس فون اسپیسی Clarisa Franz von Assisi، در اولین قرن سیزدهم، برای خواهران روحانی بنیاد شد که خود شعبه‌ای از فرقه‌ی فرانسیسکن می‌باشد که از نام کلارا سیفی Clara Scifi (۱۲۰۳ - ۱۱۹۴) گرفته شده است.

گرفتن، بخشی از استغفار و توبه از گناه را تشکیل می‌داد. بر عکس، زن پیش‌خدمت در او کورسویی احساس دلسوزی و ترجم برانگیخت. زیرا موطلایی و زیبا بود و چنان سخن می‌گفت، انگار آوار می‌خواند. و پنداشت که وضع باید در ایتالیای بعد از جنگ بسیار خراب باشد، وقتی دختری مثل او ناگیر باشد در رستورانی خدمت کند. اماً در آغوش سبز و پرگل طاف بستان، احساس مسرت و نشاط می‌کرد و عطر خوشبوی برگ غار^{*}، که از آشیزخانه به مشام می‌رسید، اشتهاهای او را که به دلیل غم و غصه‌های روز کور شده بود، بیدار کرد. برای آولین بار پس از مدت زمانی طولانی، تمایلی به گریستن نداشت.

با این وجود، نتوانست از خوردن غذا لذت ببرد. بعضاً به دلیل این که فهماندن منظور خود به پیش‌خدمت موطلایی، به رغم این که با محبت و صبور بود، کار پرزمینی بود. و بخشی به این دلیل که تنها گوشتی که برای خوردن وجود داشت، گوشت برخی پرندگان آوازخوانی بود که در خانه‌های ریواچا، معمولاً در قفس نگهداری می‌شدند. کشیش که در گوشه‌ای غذا می‌خورد و در بیان، به عنوان دیلماج مداخله کرد، کوشید به او بفهماند که کمبود و اوضاع اضطراری جنگ در اروپا، هنوز خاتمه نیافته‌اند و این معجزه است که لااقل پرندگان جنگل برای خوردن یافت می‌شوند. اماً پیرزن آن را رد کرد.

گفت: «برای من مثل این می‌مونه که پسر خودمو بخورم.»

به ناگیر، می‌باید به سوب رشته و بشقابی کدوی پخته با نوارهایی از چربی مانده‌ی خوک و تکه‌ای نان، که به نظر می‌رسید از جنس مرمر باشد، قناعت می‌کرد. در حالی که سرگرم غذا خوردن بود، کشیش نزدیک شد و از او تقاضا کرد که به عنوان صدقه، او را به فنجانی قهوه دعوت کند و سر میز او نشست. یوگسلاو بود، اماً در بولیوی مبلغ مذهبی بوده است و اسپانیایی را به سختی، ولی بسیار برعمند و مفهوم صحبت می‌کرد. به نظر خانم پرودنسیالینرو، مردی بسیار معمولی، بی‌کمترین نشانی از اخلاص جلوه کرد. مشاهده کرد که او دست‌هایی بی‌وقار با ناخن‌هایی ترک‌خورده و کنیف و باردمی آمیخته به بُوی پیاز داشت؛ آن هم چنان دیریا و مداموم که بیشتر به عنوان نمودی از شخصیت وی جلوه می‌کرد. اماً به هر تقدیر، او در خدمت خدا بود و در فاصله‌ای چنان دور از خانه و کاشانه، یافتن کسی که زیان او را درک می‌کرد، خود موهبتی نوین بود؛ در حین این که مشتریان در حال اشعال میزهای دیگر بودند و بی‌توجه به سروصدای بم و گرفته‌ی اصطبلواری که به تدریج آنان را در میان می‌گرفت، در کمال آرامش گفت و گو می‌کردند. خانم پرودنسیالینرو، نظری قطعی درباره‌ی ایتالیا داشت. از آن خوشیش نمی‌آمد. نه برای این که مردان قدری پررو و بی‌شرم بودند، که به قدر کافی زیاد بود، و نیز نه به این خاطر که پرندگان را می‌خورند، که دیگر جداً غیر قابل تحمل بود، بلکه به دلیل عادت سنگدلانه‌ی رها کردن مفروقین به جریان آب. کشیش، که علاوه بر قهوه، به حساب او جامی گراپا[†] سفارش داده بود، کوشید رأی ساده‌دلانه‌ی او را برایش آشکار کند. چون در دوران جنگ، سرویس بسیار مؤثری برای نجات و تشخیص هویت مغروفین بی‌شماری که حسدشان در خلیج ناپل به روی آب ظاهر می‌شدند و به خاک‌سپاری آنان در خاک مقدس تأسیس شده بود. کشیش نتیجه گرفت: «قرن‌های ایتالیایی‌ها فهمیدن که به زندگی بیشتر وجود نداره و می‌کوشن اونو به خوبی ممکن زندگی کنن. این موضوع اونا رو حساب‌گر و دمدمی مزاج کرده، اماً از قساوت و سنگدلی هم نجات داده.»

* درختی بزرگ و تناور، که برگ‌هایش درشت و دراز، شبیه برگ بیدند و میوه‌ی آن، به اندازه‌ی فندق و مفر آن چرب و خوشبوست.

† نوعی شراب.

پیرزن گفت: « حتی کشتنی رو هم نگه نداشتند. »

کشیش افزود: « کاری که می‌کنن، اینه که با بی‌سیم به مقامات بندر اطلاع می‌دن. تا حالا جسد رو از آب گرفتن و به نام خدا، خاک کردن. »

گفت و گو روحیه و طبع هر دو را تغییر داد. خانم پرودنسیالینرو غذایش را تمام کرده بود و تازه اینک متوجه شد که همه‌ی میزها اشغال شده بودند. بر سر میزهای مجاور، توریست‌هایی با لباس کوتاه نشسته بودند که در کمال سکوت غذا می‌خوردند و بین آنها زوج‌هایی بودند که به جای غذا خوردن، با یکدیگر صحبت می‌کردند. بر سر میزهای پشتی، در مجاورت پیش‌خوان، مردم محله نشسته بودند که در حالی که شرابی بی‌رنگ را مزه‌مزه می‌کردند، تاس می‌ریختند. خانم پرودنسیالینرو فهمید که فقط یک دلیل برای بودن در آن کشور ناخواستنی داشت.

پرسید: « فکر می‌کنیں که دیدن پاپ سخت باشه؟ »

کشیش پاسخ داد که در تابستان، هیچ‌جیز ساده‌تر از آن نیست. پاپ تعطیلات تابستانی‌اش را در قصر گاندلفو می‌گذرانید و هر چهارشنبه بعد از ظهر، در بارگاهی عمومی، به رواری از سراسر دنیا بار می‌داد. ورودی آن بسیار ارزان است: بیست لیره.

پیرزن پرسید: « و چه قدر پول می‌گیره اگه به اعتراف کسی گوش کنه؟ »

کشیش، قدری خشم‌گین پاسخ داد: « پدر مقدس از کسی اعتراف نمی‌گیره؛ البته به استثنای پادشاه. »

پیرزن گفت: « نمی‌فهمم چرا باید این لطف رو به زن بی‌جاره‌ای که از راه به این دوری می‌آد نکنه. »

کشیش گفت: « حتی بعضی از پادشاهان، با وجود این که پادشاه بودن، تا موقع مرگ هم انتظار کشیدن، اماً بگید بینم، باید یه گناه کبیره باشه که شما به تنها یعنی تن به یه همچین سفری دادید تا او و فقط برای پدر روحانی اقرار کنیم. »

خانم پرودنسیالینرو، برای دمی به آن اندیشید و کشیش او را برای اوّلین بار، متبسم دید.

گفت: « اوه، مادر پاک مقدس! دیدن اون برام کافیه. » و با آهی که گویی از درون وجود او می‌تراوید، افزود: « این رویای زندگیم بوده. »

در بادی امر، هنوز مضطرب و افسرده بود و تنها آرزویی که داشت، این بود که فوراً برود؛ نه فقط از آن محل، بلکه از ایتالیا. کشیش فهمید که از این پیر مجنون، چیز بیشتری نمی‌تراؤد. پس برایش بخت و عاقبتی خوش آرزو کرد و به سر میز دیگری رفت تا فنجان قهوه‌ای را به عنوان صدقه، برایش ببردازند.

وقتی رستوران را ترک کرد، خانم پرودنسیالینرو خود را در برابر شهری دگرگون شده یافت. روشنایی آفتاب ساعت نه شب، او را به شگفتی واداشت و اینوه جمعیت پرهیاهویی که از دم نسبیمی تازه جان گرفته و به خیابان‌ها هجوم آورده بود، او را به وحشت انداخت. تحمل ترق و توروق آن‌همه موتور وسیایی که دیوانه‌وار به هر سویی در حرکت بودند، غیرممکن بود. آنها را مردانی می‌رانند که بر ترک خود، زنان زیبایشان را، که آنها را از پشت گرفته بودند، می‌برند و راه خود را با جهش‌ها و ویرازهای ماریچ‌وار از میان خوکهای آوبخته و میزهای یوشیده از هندوانه‌ها، باز می‌کرندند.

محیط، حال و هوای جشن داشت. ولی برای خانم برودنسیالینزو، فاجعه‌ای بیش نبود. مسیر بازگشت را گم کرد. به یکباره، خود را در ساعتی نامناسب، در خیابانی یافت که زنانی در سکوت، در چارچوب در خانه‌های یکشکل خود نشسته بودند و چراغ‌های قرمز چشمکزان خانه‌ها، لرزشی هولناک به وجود او افکیدند. مردی در لباسی بسیار آراسته و با انگشتتری از طلای سخت و الماسی بر کراواتش، که چیزی را به ایتالیایی و سپس به انگلیسی و فرانسه به او می‌گفت، چند چهارراهی او را دنبال کرد. سپس چون پاسخی نیافت، کارت پستالی را از پاکتی که از جیب خارج کرده بود، به او نشان داد و او تنها نیمنگاهی نیاز داشت تا احساس کند که در حال گذر از جهنم بود.

هراس‌آلو، گریخت و در انتهای خیابان، دوباره به دریای فرومته در شفق غروب، با همان بوی تعفن صدف‌های دریایی گندیده در بندر ریواچا برخورد و قلبش دوباره از حرکت ایستاد. هتل‌های رنگارنگ را در برابر ساحل متrox، که تاکسی‌های نعش‌کش، درخشش الماس اولین ستاره را در آسمان بی‌کران بازنشانخت. در دورست، در ته خلیج، گشتی‌ای را که به آن رسیده بود، یکه و تنها در اسکله، با عظمت و با عرضه‌هایی نورانی، بازنشانخت و فهمید که آن دیگر هیچ ربطی به زندگی اش نداشت. آنجا به سمت چپ پیچید، اماً نتوانست به راه خود ادامه دهد. چون جمعیتی کنچ‌کاو، که گشتی‌های بلیس راه را بر آن بسته بودند، سد راهش بود. ردیفی از آمبولانس‌ها با درهای باز، در برابر ساختمان هتل او، صف کشیده بودند.

خانم برودنسیالینزو، از روی شانه‌های جمعیت کنچ‌کاو، سرک کشید و توریست‌های انگلیسی را دوباره دید. آنها را تک‌نک روی برانکار می‌بردند و همگی، بی‌حرکت و احترام‌انگیز بودند و در لباس رسمی‌ای که برای شام به تن کرده بودند، کماکان یک نفر که به دفعات تکرار شده باشند به نظر می‌رسیدند: شلوار فلانل^{*}، کراواتی با هاشورهای مورب، و زاکتی تیره با آرم سوزن‌دوزی‌شده کالج ترینیتی Trinity College به روی جیب سینه‌ی چپ. در حالی که انگلیسی‌ها را روی برانکار خارج می‌کردند، همسایه‌هایی که روی بالکن‌ها خمر شده بودند و مردم کنچ‌کاوی که راه بر آنها بسته شده بود، گروهی و یک‌صدا مثل داخل استادیوم، آنها را می‌شمردند. هفده نفر بودند. آنها را دو به دو، در آمبولانس‌ها جا دادند و با شیون و زوره‌ی آزیزهای جنگی، دور شدند.

مبهوت آن‌همه رخداد حیرت‌انگیز، خانم برودنسیالینزو سوار آسانسور، که از میهمانان هتل‌های دیگری موج می‌زد که به زبان‌هایی غیر قابل فهم صحبت می‌کردند، شد. در همه‌ی طبقات توقف کردند، جز در طبقه‌ی سوم که باز و نورانی بود، اماً نه کسی پشت پیش‌خوان ایستاده بود و نه کسی روی مبل‌های سالن ورودی نشسته بود؛ جایی که پاهاش سرخ‌رنگ هفده انگلیسی خفته را دیده بود. زن صاحب هتل طبقه‌ی پنجم، با هیجانی کنترل‌ناپذیر، فاجعه را شرح می‌داد.

«همگی مردت.» این را به اسپانیایی، به خانم برودنسیالینزو گفت. «اونا از سوب صدف شام مسموم شدن. تصویرش را بکنین. صدف در ماه اوت!»

کلید اتاق را بدون عطف توجهی بیشتر، به او داد؛ در حالی که به مشتریان دیگر، به لهجه‌ی خود می‌گفت: «چون این جا غذاخوری وجود نداره، هر کی می‌خواهه زنده هم بیدار می‌شه.»

*: فلانل، نوعی بارجه‌ی لطیف است که از پشم بافته می‌شود.

خانم برودنیسیالینرو، بار دیگر با بعض اشکی در گلو، چفت‌های در اتاق را انداخت. سیس میزحریر کوچک، میل، و در پایان صندوق سفرش را به عنوان سنگری تسبیخ‌نایذیر، در برابر شقاوت کشواری که در آن انفاقات بسیاری همزمان رخ می‌دادند، به پشت در اتاق هل داد. لباس خواب بیوگی‌اش را به تن کرد، از پشت روی تختخواب دراز کشید، و هفده دعای تاج زر، برای آرامش ابدی ارواح هفده انگلیسی مسموم خواند.

اوریل ۱۹۸۰